

Aj. I 830

S. Ruus

Maasooli

APRILL
1933

M. 2

MEANOORTE LIIDU TALLINNA OSAKONN

MAASOOL

MAANDORTE LÄIDU TALLINNA OSAKONNA
AJAKIRI.

KOOSTAJA: SERGIUS RUSS. VÄLIAJANDJA: KIRJAN-
DUSE-KUNSTI RING.

ILMUB TARVIDUST MÕÕDA.

APRILL 1933.

SERGIUS RUSS.

Töö ei saa tehtuks laulust.

Meie kaasvõitlejad maal lähevad aiüd
põllule tööle. Mulla lõhna on tuul tois.

Mis teeme meie?

Kas oleme muretud ja laulame, mis pi-
davat olema nooruse kohus?

Aga töö ei saa tehtuks laulust. Töö tu-
leb teha. Praegune aeg vajab rohkem töö-
kui laulunoorust. Või arvame, et teisel on
siis maal lõbusam töötada, kui kuulavad meie
laulu?

Meil on palju võimalusi teha siin tööd sellaks,
et need tagajärjed, mis meie kaasvõitlejast maal saa-
vutarvad, tuuvisu pooll mahalõhkumist ei leiaks.

See on meie töö. Kõi kelle siis?

H. TALLENHOF,

MAANOORTE LIIKUMISE RAHVUSLIK MISSIOON.

(Algus "Maasoolas" nr. 1).

Eesti maarahvas peab end leidma ja oma väärtuse ning oma töö suursugususe tunnetama. Ta peab uhkeks saama enda peale ja oma töö peale.

Kui siis eesti rahvas seesugusena tõuseb, täie armastusega maa vastu, täie iseteadvusega oma jõue ja töös! Siis on ta kui see, kes kaha endas kohtles ja kaha end halvaks pidas, kuid viimaks taipas oma käsivarre tugevust ja hakkas imet tegema oma jõuga.

Mina usun oma kodumaa ja rahva seesugusesse ärkamisse ja endaleidmisse. Mina usun, et imesid sünnib, kui eesti talupoeglus jõuab täiele teadvusele oma võimete ulatusest ja kaalust ja ei tahagi alla minna kui "tema ise". — Tõusev maanoorte liikumine on märgiks, et seesugune pühajalik ümberorienteerumine on toimumas.

Praktiliselt see peab tähendama tuhandete uute eluvõimaluste loomist maal, terve meie rahva loova jõu rakendamist täie armastusega ja plaarikiindlalt maa kallale, soodesse ja rabadesse ning metsadesse.

Neid sihte ja tagajärgi kujutlen maia tõus-
vat maakoorte liikumisel, tema jõulised aetsioonid.

See liikumine tähendab uue põlvu jõudude ra-
kendamist rahvustlike tööle, oma rahva kindlusta-
misele maa külge. Ses mõttes maakoorte liikumine
on tööliikumine — loova töö liikumine.

Et kõiges on tähtis mentaliteet, siis maakoorte
liikumine esmajoones on sihitud seniste vaadete põh-
jalikult revisjonile. Selle revisjoni tulemuseks on
ilmselgimata hulga vanade tõekspidamiste kõrval-
heitmine. Meie ei saa tunnustada seda imelik-
ku segu individualismist ja marxismist, mida
eelmise põlvu inimesed ebaõnnestunult püüdsid enes-
tele ühtlaselt ilmavaatuse liita. Me ainult viivista-
me sellele, mis Gustav Suits oma teoses „Sibid ja
vaated“ pani kirja eesti talupoegluse mõnitarai-
seks. Meie oleme leiutanud eneste ja kõigi jaoks
tõe, et põlluharija kutse on heaks koolitus isiku
ühiskondliku mentaliteedi kasvatamiseks. Kõigi sel-
tele vastukäivatu arusaamisega me oleme opositsi-
oonis.

Me oleme opositsioonis meie ümber valitseva ma-
raalilõtvusega. Meie liikumine tähendab loovat tööd ja
töörühmade tõsidust ning distsipliini. Seepärast need,
kes soodustavad ja propageerivad lodevust ja distsipli-
initust, ei või oodata muult kui kallaletungi.
Me oleme oma rahva vms rusikas, tööks ja sõjaks
alati valmis.

Meile võiakse olla pooll või vastu. See meid ei
muuda. Oleme veendunud, et meie liikumine ja tema

kasv tähendab eesti kaita põhjalikku ärka-
mist ühiskondlikult ja rahvuslikult ja sellisena
see on meie rahva uuestisünd. Uuestisünd sel-
leks, et võita omaile maailmas seda kaalu,
mis meie rahvas väärib oma sitkuse, töökuuse
ja ühiskondliku korralduseksusega. See viimane
peab saama ja saab meie generatsiooni val-
davaks mõtteks, ükskõik kes ja ükskõik kui pal-
jud seisaksid sellele vastu.

MIX-MITTE.

Midagi tõsisemat.

Proua A: „Kujatlege ometi, mis on juhtunud!
Õsja kuulsin, et prl. Hilda ja teie mees...”

Proua B: „Jumala pärast, — mis nendega on?”

Proua A: „Teie mees ja prl. Hilda on jää-
nud rongi alla ja...”

Proua B: „Sooh, ja mina arvasin, et midagi
tõsisemat.”

Juut ja kell.

Ostja: „Ostsin teilt juba ühe kella, kuid see jääb
vahetevahel seisma.”

Juut: „O, herr, kas teie ei panep tekele, see
uur keip niipalju ees, et kui ka seisap, ikka
neitap õige aeg.”

FRIDA ULM.

Kevadõistu.

Ilmaeit, kidasuu vaim,
näe, lianuteel puuderda Eha.
KooS laulavad Vanke ja Reha
ja Koidul hääi kõlavaim.

Padrikuz kelmitseb lind
ja karsitu tormitseb veri.
Ja pikuz on kallimolt kiri —
oi mõtteke kevadöö! lemb!

Püstipäi seinale hang
kui kuulama hääli end toetab
ja helinaid pajupill peetab
kui kevadöö ahelais vang.

Kirsipaui õierupp lüll
saand põsite igatset puna;
see pakitsev, pakitsev tura-
ne pungakeri aardeks saand üll.

Kambri nüüd hõigati mind...
— veel fiigivuz möllavad konnad,
vee! hõiskavad keelude vinnad
— Tssst! — Padrikuz kelmitseb lind!

Edgar Sepp.

SURMA SILMAD.

Lehtma võttis termomeetri suust ja loetas: 38,6; tavaline tiisikuse tunnusmärk — peale löunat kõrgenenud temperatuur.

Kerge otse tungis ta rianust; ta sulgus laud, andes mõfisklusile.

Sellest on möödunud, nüüd palju päevi ja öid kui ta tuli haiglasse ja nägi naist istuvana allkorra ainal. Juba algusest koetsid teda naise salapärased silmad. Kui nende pilgud üttsid, Lehtma luges neist ääretut hingekutjunud igatsust, sõnatut heitlust hävinera organismi ja meeleheitliku elujana vahel. See andis naise pilgule kummalise, ebamaise heitluse, mille mõju kandus otse Lehtma hinge. — Kas polnud ta ise küllalt tunnud seda rahutut igatsust elu järel nende üksilduspäevade jooksul siin voodis uneta lamades.

Nad kohtusid tihti ainal, vaadeldes üksteist sõnatult. Haigla vali distsipliin ei võimaldanud vähimataki lähinemist. Ka naisele näis Lehtma meeldivat; see väljendus selgesti kirjus, mida nad mõõri abil alumise ja ülalise korra vahel läbi arua vahetasid. Neisse kirjusse pa-

mid nad terve oma hinge.

Oli öid, kus igatsusest elustatuna ettekujutus
maras esile sama meeleuid kui võimatuid pilte.
Kõik tõeliselt võimatu sai siis võimalikuks ja aval-
dati üksteiselo kirjadega. Ent — kui palju siiski
oleks väärtus oinus tõeline võimalus. Kui ai-
nult korra veel väljas vabadena võiks üks-
teist kohata! See oli mõlemi suurim soov.

Ja nüüd täna oli Lettma saanud kirja,
mis rääkis hoopis rahu ta hingest. Ta võttis
uuesti kirja ja luges:

"Armas! Nägin täna öösel kummalist
und. Lamasin vannitoas — katmatuna. Te tu-
lite mu juure ja kirjatisite mulle veripurase roo-
si. Kardan, et see tähendab väga halba. Olen nii
õnnetu viimasel ajal. Olen väga haige, lootusita pa-
ranemisele. See siin on minu veel terve ilm. Tead-
mine, et kaardun siin, ses aeglases närtsimises,
mingi röömita surmale, saavutamata enam
elult ka kõigevähenatki, viib mu meeleksitele.

Kallis, teate, et olete mulle veel ainsaks troos-
tiks ja eluesmärgiks. Mõte, et kaon saavutamata
ka seda ainsatki, on mulle rõhuvam surmast.

Täna nägemus viis mu ühele mõttele. —
See on küll kuldud, kuid püüdko olla ettevaatlik.
Usun siiski, et see teil õnnestub, kui armastate
mind. See on ju ainus võimalus... Ootari teid tä-
na öösel vannitoas; tulge kell 12, siis on kindlas-
ti juba kõik vaikunud."

Lõpetanud kirja, Lettma tõusis ja siirdus

aknale; kuu paistis. Ta ootas kaua. Viimaks ilmus
 allkorral tuttav naiseaegu aknale. Kuuvalguses
 oli see harilikust veel kahtatum. Ja silmad-
 nende pilk oli täna veel sügavam ja sa-
 lapärasem kui kunagi varem. Ja Lehtma pä-
 he tekkis korraga õudne mõte, et reis silmis
 ilmneb lähedalseisva surma salapärase liit-
 gus. Talle meenusid kirjast loetud sõnad: „Kardan,
 see tähendab väga halba.“ Kuid ta kogus end
 ja noogutas peaga märgiks, et ta tuleb.

Eemaldus siis aknast ja lehtis rõhuturza
 voodi. Rahutus ja piiravad mõtted kaarsid ta.
 Kas poleks õigem hoiduda sest kottu-
 misest, et mitte naist ilmaaegu liiks erutada.
 — Kuid armastatud naise võib surra ja tema ei
 taida ta viimast soovi...

Nii mõtiskelles ta kuulis kui all kell löi 11
 lööki. Ümberringi oli vaikne. — Oliruz oövalve
 öde on arsti toas ja tukub muidugi. Taruis on
 avada vaid kaks ust — üks üla, teine all-
 korral. Vanrituba on all ukse kõrval, seda ta
 teadis.

Kell löi 12. Oli aeg minna! Ta tõusis tasa
 voodist. Süda hakkas kiiremalt tuksuma. Tema
 on muidugi juba seal ja ootab samuti hetke,
 millal nad on esmakordselt ligi üksteisele.

Lehtma võttis tukulid jalast, et käia
 vaikset; aras siis pikkamisi kottariiva ukse, nii
 tasa kui sai. Pimedus ja külm õhk tungis
 näkku ja kerge värin läbistas keha paljas-

te jalgade puutudes külmale kivitrepile. — Kõnast paistis valgus atumisele uksele. Jõudnud selleni, ta peatus. Kätt liigile pannes tekkis hetkeks mõte: mis siis kui ukse on lukus? Kuid liike andis järele ja Lehtma astus sisse. Hingetult peatus ta vannitoa ukse ees ja kuulatas. Kuulatas ahnult ta enese südame klappimist. Nii lähedal, selle ukse taga pidi ta olema! Surus siis uksele, see avanes ja Lehtma astus kiiresti sisse. Lõukas uksele ette riivi, pöördus ümber ja tardus vaatlusse.

Kõnast langes kuupaiste valgus pingillanaka naise näole. Lehtma lähenes pikramisi ja vaatas nüüd esmakordselt nii lähedalt naise silmisse. Sama ebamaine külgus paistis neist vastet. Kuid nüüd väljendus see veel selgemini kui varem. Naine sirutas käed, pilgu kiirades Lehtma omasse; seejuures liigeldusid nende näod üksteisele. Tundes naise käsi enese kaela ümber põimuvat, Lehtma hinge tungis kõik unehetkede ja päevade igatsus. See otsis valla-
 kust, et rahulduda ühel hetkel.

Ka haigele naisele näis see tunne andvat hetkelist jõudus; see väljendus ta suudluste tugevuses ja jõuastaruses.

Kõrraga tundis Lehtma huulil soorast maitsust. Etimult remaldus ta naise aäo kohalt. Naine hingas raskesti; kuivalgus langes ta näole. Poolarvatud huulte vahelt nõrgus kitsas pinnane nireke alla.

... Tervest kehast läbitur närviline värin
 örotas lihtsma. Oli juba valge; arnast paistis
 selge tõmmik. Põrsed haiged käisid üleval. —
 Läbitatu meenus talle uuesti... Põrkides lau-
 bala tekkivad külmad higi, tal kulus tükike
 aega enne kui jõudis selgusele, et see paljas
 väsi olud.

Ta sattas arnate ja kergeadusele tungis ja
 rinnust. Oli ootas tulla valge käsi kirja.

Käsi tõmmikõhku tungis Letmale rindu.
 Oli tuure nägu oleks ta armastatud olevuse tees-
 ti saanud tagasi surmalt.

R. Asperos.

SPORT.

Teadlaste arvamise järele on inimese
 oma ilusa kehakuju omandanud ajal, mil-
 tal ta end pääasjalikult elatas jahipidamisest.
 Ka praeguste metsratvaste juures näeme et
 kõige ilusam kehakuju on neil, kes jahist
 elatuvad. Loomulik jahipidamine oli ja on
 ka praegu riisugune, et inimese peab palju
 hüppama, jooksuma, ronima, viskama, rebima
 j.n.e. Ajal millal inimesele peataiduse andis
 põllutöö, muutus tema togevus ühekülgsemaks,
 veelema aega ruud, tehnika, terase ja masina-

te ajajärgul. Masin väldib vajaduse teha mit-
 meresisid liigutusi, jätab kängu inimese
 füüsilise arenemise. Tagajärg on, et inimene
 jääb kiduraks, lihaste vahel ei valitse enam
 tasakaal.

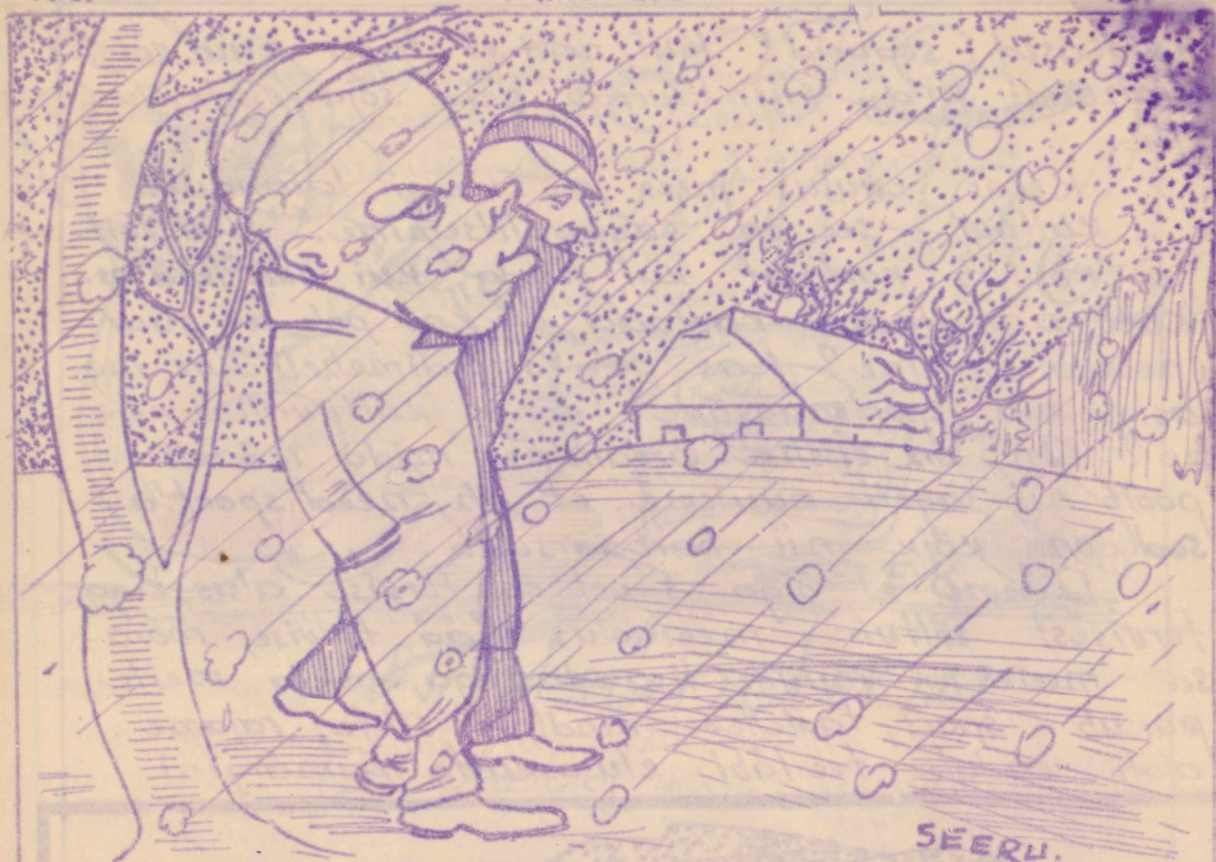
Siin tuleb inimesoole appi sport.

Mis on sport? Selles on vist paljud tead-
 matuses või eksiarvamises. Ekslik on spordi
 alt mõista ühekülgset treeningut, mis on ra-
 jatud rekordite püstitamiseks. Peaaegu igal
 ehk ühelgi alal "suurus" või "täht" alla, pole
 kaugeleki mitte sport. Nimetatud juhtudel kao-
 tab sport oma õilsa silki ja kujuneb keha
 ja organismi kurnamiseks. Spordi ülesanne
 on arendada inimese kehaehitust ja füüsilisi
 võimeid igakülgset ja ideaalses suunas. Iga
 lihas olgu nõutavalt arenenud, tasakaalus
 teistega, tugev, kuid ühtlasi painduv. Samuti
 peab sport inimeses arendama valedust, kiir-
 ret otsustamisvõimet ja kehalist intelligentsi.
 Kui kõik need omadused on inimesel harmoo-
 niliselt arenenud spordi tagajärjel — mis
 muide, ilma spordita peaaegu võimatu saa-
 vutada, võib julgesti ütelda, et on tehtud spor-
 ti kui sellist kasulikkelt ja suurte hüvede saa-
 vutamiseks. Kehalist tegevust, mis arendab int-
 mest loeteldud sihtide-kompleksi saavutamise
 suunas, võib õigusega nimetada spordiks, olgu
 siis tegevus milline tahes ja sündigu kehal-
 kus tahes. Kui seda õieti arendatakse, spor-
 dijaljakuil kiirjooksude, kestvusjooksude, hü-

pete, tõugete, heidete või viisete, siis on see eksimatult õige. Kui seda arendatakse saalides mängude, maadluse või poksiga, viimaseid kahte teadlikult ja oskusega reeglite kohaselt, siis on see samuti õige. Kõik, mis tehakse, on kui sport õige, ka püüramine ja lumerühvetamine, kui see ainult taotleb sihti — saavutada ühikuna lihaste ja siseelundite proportsionaalset arengut, tugevust, painduvust, kiiret otsustamis- ja tegutsemisvõimet ja kehalist intelligentsi.

Vastupidist tagajärge tähendab sportimisest, mis rajatud rekorditamiselt. Kas on see terve inimloomusele vastuvõetav keha arendamine, kui maadlejad ja poksijad peavad kannatama tahtlikult janu, kurnates sellega siseelundeid; kui nad tõndideviisi istuvad kuummeinas saunaleilis, et vähendada kehakaalu! Samane nähe esineb ka kergejõustiku rekorditamisest. On see loomulik kui inimene jookseb 100-t või 200-t meetrit kiirusega pingutustega, iga teete minestamas elundite türaniseerimisest, kui vererõhk ületab südame ultrarõõruuse ja -intensiivse tegevuse tagajärjel kõik lubatud ja lubamatud piirid.

Sport ei avalda mõju üksi indiviidile, ta on ka hea sotsiaalne ühiskonnale, rahvale. Tugev ja terve rahvas omab teatud prestiiži ja ka rahuaste peres, ta on ümbritsetud iseseisvuse lugupidamise ja auuga.

SĔERU.

"SIIN ON NŪUD SU KŪDETUD MAABELU! LINNAS OLID
TĒREDAD LIHAVŪTE ILMA, AKA SIIN SAJAB DTSE ESIME-
SEL PŪHAL IGAVEST LUMELORTSU."

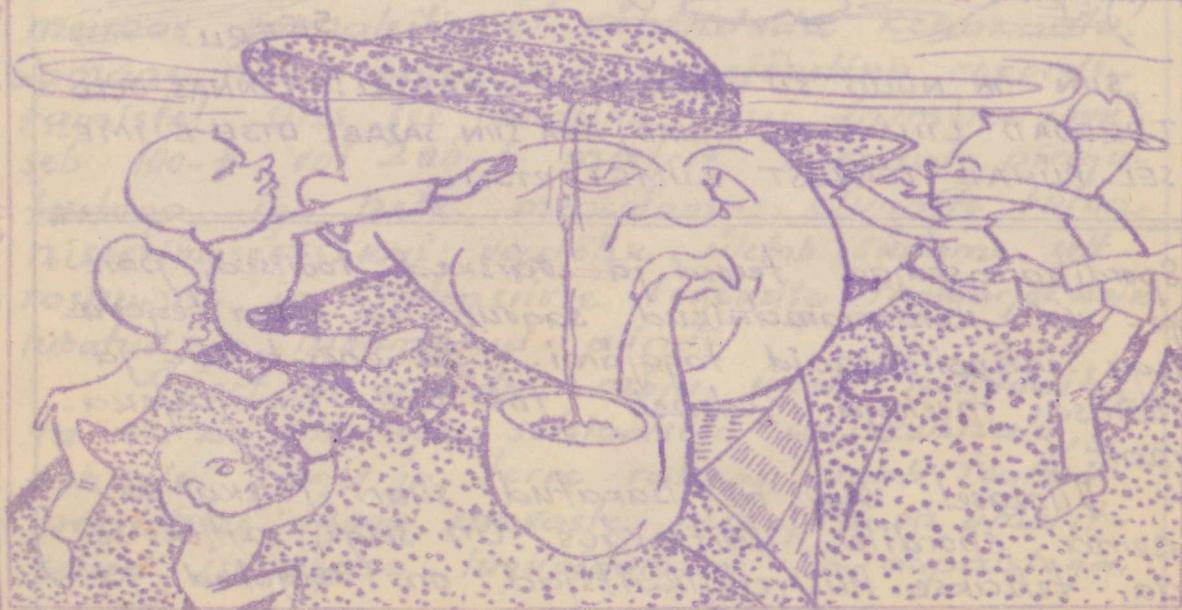
Spordiharrastajad, terred ja vārsked tŵolisud, par-
ga- vŵi kontoriametrikud saarutavad oma tegevu-
sega intensiivsurnaid tagajārgi. Klāā onestunde ja
rŵomsa meelega edeneb tŵs igal taajājēka-
malt.

Viimasel ajal on haratud suurt rŵizku pa-
rema spordile kaitsevāes. On selge, milleks se-
da tehakse. Plis riigikaitsjed on nigelad ja

hainglased sõdurid! Kui need ei tapa kuul või
prahaadi kild, siis rünnab need sõja viiete alus-
tekk.

Keeegi kuuluse mees on kunagi lausunud:
"Kultuur — see on enesovalitsemine." Kui võit-
ja kaitseb kaotajat, kui vend, kui võistleja os-
kab kaotades kaotada, — kas pole see suur
enesovalitsemine? Kas pole spordimehelikkus, tag-
laste nina "spordimehelikkus" kõrge kultuuriline nä-
he? Nii on usklike arvamine, mida mõnelt
poolt nii sageli kuulame, et ah, need sportla-
sed on kõik nii barbaarsed!

Õnneks, et õige sport on tervise alus, aga
tervisest sõltub meeleolu. Kõik tervise, rõõm-
sa meele ja muude lisandustega, mida meile
parub sport, taotledes kindlaid särke, rajame
alati endale tee läbi eluraskuste eesmärgini.

SEERU.

KOMPOSITSIOON.

Bozfo
xirjalab

E.K.

Tasuvindur pukul

Pagu selgest laevast kõuesool
 sündis vastne imik, ninaega „Maasool“.
 Tundmatuks jääb meile maimu isa, emaj,
 või — kes kõrre sestki taime ab, pasundama.
 (Moraal: ega tunnetega tohi mängi,
 see võib fikti viia aergasängi.)
 Et ei tõuseks kuskil kurja laimaj,
 kirjanduse kunsti „geiser“ adopteeris maimu.
 Aga siiski veel üks täbar lugu:
 kuidas teha kindlaks maimu sugu?
 Vahid küll, kuid ikka koht on pime,

kust võiks zaha maimukese nime.
Lõpuks ristiisa Tipper lahenduse tõi,
määramatust soost ta maimu nime tõi.

Imikule ei läe piim, mis konserveerit
ega miski kraam, mis imiteerit;
need teeks' maimukesel seedimiserikke,
lühendaks' ta elupäevi pikki.
Ka ei ole vaja muretseda amme, —
oma vaimutoiduga ta varustame.

Lõbiseda võib ju igast tühtjast-täljast,
võtta võib nii pinna pealt kui põhtjast.

Võõrsõnu meil mõni mees ei salli,
teine pilluks neid kui žonglööri palli.
Majaema eitab puudrit, värvis —
vist tol naisel pole edevuse värvi.
Kuid ka suudlemine polta päris hea,
värvi maitsesest pöörlama kui hakkab pea.

Jaa-jaa, vaidlust mõnest ka jlist õhutama
peab,
tõe ehk leiab nõndaviisi, kesse teab!
Setteparast, kallid velled — ajud tööle!
Kaenukindad matkem maha, — suled vööle!

Borzo.

T. Männik.

Maanoored, äratustööle!

Hiljuti pidasime kevadpäevi. Jälle ning korduvalt peidid need meile tuletama meele, et on jõudmas kätte aastaaeg, kus tardunud loodus ärkab uuele elule. Aeg, kus maa pakutub selleks, et võtta vastu ilvi, ja õhu täidetud aroomest, mis peab sisendama lootust lõikusele. Samu päevi mälestasime ka ülestõusmise pühadena. Selliseina pidid nad meie tähelepanu juhtima asjaolule, et samuti kui loodus läikuse andmiseks peab ärkama kevadisele külvile, samuti peab täidetama inimhing ülestõusmise väega selleks, et kanda rõõmsasti elukoormat ja anda küpsed eluviija.

Omame me seda jõudu ning väge küllaldaselt tänapäeval? Kas oleme selleks tarviliseid ärganud?

Linnuõhus seltskonnas ja pannes tähele selle meeleolu, märkame peagi, et seda katavad murepilved. Kostuvad vahetpidamata kaebed eluraskusist. Majanduslik kriis on seatud moodsa jutlemise juhtivaks teemiks. Seda kurtmist majanduslikust raskusist ei kuule me mitte ainult nälgivatelt nägudelt, vaid samal määral, sagedasti veel rohkemgi neilt, kelle kõhkid nõnda täidetud, et alaliselt tuleb järele lasta kehastõrmeid.

Sellepärast jääb sagedasti neist halisemist tunne, et need ei sünni niivõrd asja enese pärast, kui võrd juhtuma isesugusest moodrast vaimulaadist ja sellest põhjustatud ellusuhatumisest. On maad võtmas nn. jänese filosoofia, mille motoks ming hind sõnaks: Oh kui raske on mu päevad! Kõige kurja juurt seejuures näha majanduslikus kriisis, mida rõhutatakse igal sündsal ja mitteraündsal juhul.

Käesoleva kirjutise siht ei ole kaugeltki majanduslike raskuste eitamine, küll aga küsimuse valgustamine ka teisest küljest.

Ei ole kahtlust, et kogu maailm on praegu ennenägemata raske ja keerulises majanduslikus sõjas. Kuid see sõda tundub seda raskemana ja keerulisemana, mida suurem tähtsus antakse materjaalsele väärtusile eluhindamise mõõdupuus: maailmavaates. Meie ajal on materjalistlik maailmavaade ja ellusuhatumine levinenud ning süvenenud kõigelaemais rahvakihtides. Plitte ainult linnad kui materjalismi pesad ei ole vallatud sellest vaimust, vaid see kipub ikka rohkem ja ja rohkem pead tõstma ka maarahva hulgas. Yga väärtust hinnatakse ainult materjaalsest seisukohast. Seda ei tee ainult kitsad na- jaanduse ja äriingkonnad, vaid isegi usu-, kõlbluse- ja vaimuilmne tegelased seavad oma sammud esmajarjes sedamööda, kuidas see tasub rahaliselt. Kirjamine kirjutab sellest, mis täidab kiiremini tema kukrut, rahvaalgustaja tegutseb vaid nii-

palju, kuipalju see nõuetar seltskonnalt tasuta seadmiseks, ajakirjanik seipitseb sõnumeid, mille järele järeleb uutis, nooru elukutse valikul peab esmajoones silmas seda, kuidas see võimaldab teinimatut karjääri; ja isegi südame- kontakti loomisel ning elukarjäärise valikul mängib löviosa parteri rahatasku pausus ja väline hiilgus. Ühe sõnaga: kõnjal, kuhu vaatad, haigutab vastu pead tõster materialismi tont, püüdes lämmatada lootust, elurõõmu ja julgust. Etule omistatakse väärtust ainult niipalju kui nõuab seda inimese keha. Pea ühes vaimuga on tõugatud frontilt, valitsema on pääsnud diitaatorlik käsi.

See kehudiktatuur on täielikus vastiutus loomuliku elu nõuetega. Sest ei tohi mitte unustada vana ja läbikatsutud tõde, et inimene ei ela mitte ühepääsist leivast. Inimene koosneb kahest erinevast komponendist - kehast ja hingest. Ta on masin, mis nagu iga loo mehhanism kõike pandud kahest osast: jõumasinast ja töomasinast. Jõumasinaks inimesel on ta hinge- ja vaimujõud ning töomasinaks kehalised võimed. Et masin oleks tööriisteline, tuleb hoolt kanda mõlema osa eest. On selge, mis sugust määratud mõju avaldab vaim kehale. Üks hea ja rõõmus sõnum muudab inimese keha kergeks ja erusaks, usk arstisse on sageli tõrvendavalt mõjusad haigesse kui kõige kallimad arstirahud. Kindel take ja julge meel võivad hoida keha rääbumast ja haigestumast, sest meelkõlv avaldab suurt mõju vereeringele ja see amakorda on

kehaltse jõu ja tervise algallikaks. Kui aga rõhutatatakse ainult kehalisi ning materjalseid tarbeid ja unustatakse hingelised ning vaimlised, siis ei saa komplitseeritud inimmasina korralikult töötada, vaid selles tekivad paratamatud rükked, mis oma mõju ei jäta avaldamata ühiskondliku elu nähtele.

Selles vaimujõudude alahindamises seisabki õieti tänapäevase maailma suurim tragöödia. Tegelevad ainult poolikud inimesed. Rohkem kui majanduslik kriis, on süvenenud vaimline kriis, sest meie-aja inimene on tõrjekaristatud hingega inimene, mille vaimujõud on suigutatud isesugusesse kunstunne materjalistliku autosugestiooni või hüpnootsi mõjul. Ühiskondliku elu korrapärase funktsioneerimise eelduseks on unuvate vaimujõudude äratamine ja inimeste tema seesmise ühtluse tagasitamine. Seliepäraselt vaja lahendada vaimline kriis ning majanduslik laheneb siis nagu iseenesest. "Hõudke esiteks suurematut vaimujõudu ja seda maiseid, materjalseid peab teile pealegi antama!"

Vaimline kriis teeb kõigejal alles võidukäiku. Tema süvenemine kestab. Ja lüüb rügist riiki, linnast külla ja ka vanalt noorele. Ja kõige kurvem, et just ka vanalt noorele. Elujõuetuist ja närbumud hingedega noorisi kurbusevart eriti linnad ja kultuurikeskused. Keid neile noorile on vaja tagasi anda päiksepaisteline elu. Seda ei võimalda mitte ainult lahendada materjalsete elutingimuste loomine,

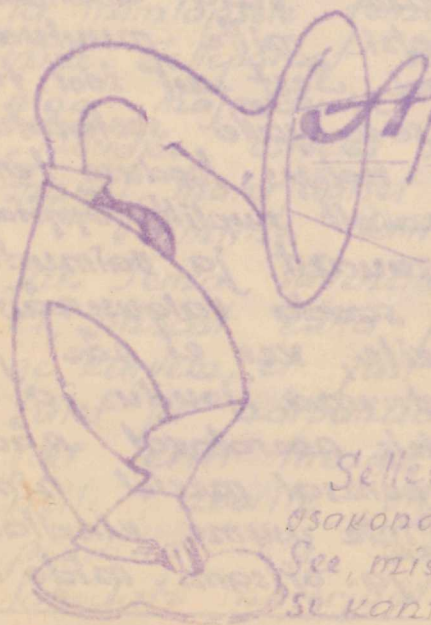
teid emajärjes on teile vaja anda uus elatamis-
 mine mõeldupuu idealistliku maailmavaate näol. Et
 see tarvilik, seda tõendab küllaldaselt see asial, et
 mitte ainult viltsats majanduslikes tingimustes elut-
 sevad noored ei osuta elatidimust, vaid samal
 määral, sageli veel suuremalgi, teinme elustpöge-
 reবাদ noori nende hulgas, kelle materjaalsed
 võimalused väga lähedad ja soodsad. See näi-
 tab, et deserteerumise põhjus ei seisa mitte niivõrd
 milleski välises, vaid deserteerija enese hinges.
 Andke teile uus eluhindamise mõeldupuu ja te
 näete, et sama elustpögenaja on peagi rõõmsam
 ja kannatavam kui Olympia jumalad, olguigi, et
 ta välised elutingimused ja põhjused jäid
 esialgu endiselt.

Seda uut elumõeldupuud sajabakse väga tä-
 napäeval. Seda vajavad vanad, aga seda vajavad
 veel enam noored. Kes peab seda andma?

Muanoored, meie ei teki mitte muutude
 teinmes, meie elame maasol. Sest kui sool tul-
 moks lähed, millega peab seda jälle soetatama?
 Seltepärast on meie jätta vahus looduse temp-
 li puhtalt müürelt ja sinavalt kuult õppida
 tundma meie missiooni suurust ja vaimustada
 end selle tähtsusest, — ei sooda valgusenäita-
 jama ning erata, ains teile, kes ei näe ja
 kes unustavad. Meil peab jätma jõudu ja os-
 kuse minna vastu tormidele noerataval näol,
 väita oma ülesandeid rõõmsal meelal ning
 anda elute suu meie. Meie usume kindlasti,
 et elu on seda suurem ja õilsam, mida rea-

meil on taotatud tema võidukäigu ning
meil on varemalt õpetanud Looduse Meister,
et talve järel tuleb sulada kevad, ja talvi
järel põistab hele päike. Seda teadmist, seda
uskku, seda lootust on vaja leivida. Selleks kohus-
tab meid meie elumõte, selleks kutsub meid
meie noor elu, ja selleks seab meile ette üles-
anded: rahva, riigi ja inimese ees.

Sellepärast, aitudes vastu ilka kõrgemale
ja kõrgemale kerkivate kevadpäikesele, ärge
laskema end sellest aialt plegitada ega pru-
nistada, vaid neelgem iga tema kuldsest kii-
rest noorusjõudu, mis paneb rõõmest särama
silmad, õnnelikult laulma huuled ja õhutab
suurde võimalisele äratustööle virgad käed.

Aparaadio. II

MINU MARKEID
, JA
NÕUANDEID.

Vaba vaidlusõhtu.

Sellest on juba lühe aega tagasi, kui
osavõtt korraldas vaba vaidlusõhtu. —
See, mis sellest õhtust protokolliraamatuse
su kanti, polenud oluline, sellepärast too-

me olalise osa siin. Vaidlus on sõelumine. Sõeludes saab viili puhtaks. Sel õhtul sai ka päris puhast natja.

Tuli vaidlusse selline küsimus: Misparasi pünderdamad ja värviavad naised end ja on see õigustatud?

Aasia: Naised värviavad end nii paksu võrbaga, et selle all enam ära ei tunne, on inimese mees või naine. Ainult asiolu, et ta rõõbatud on, annab temas veel naisest tunnistust. Naised ajavad omale peale kõik värvid infrapunasest kuni ultravioletini. Võtame aga värvid mehe — see ei kõlba kultuurajjagi. Viimane asiolu näitab, et värvimine inimestele ei kõlba.

Frida Ulm: Värvimine on andestatav reite, kellele looduse poolt ilu pole antud. Niisugune naine värrib huuled veripunaseks ja äratob nii viisi meesfies tähelepanu, mida iga naine otsib.

Alfr. Gross: Misparast peab see punane olema just huultel? Tõmmaku otsaette punase plõraka, äratob veel rohkem tähelepanu.

Pr. Gross: Värvimine, pünderdamine on mõnikord ka lugupidamiskavalduseks mehe vastu. Näit. abielupaar, kus naine end värvib. Naine värvib võibolla selleks, et mehele rohkem meeldida ja talle hämmelt valmistada.

Russ: Parems oleks kui ta selle asemel hambaid pesees.

Ehk teine küsimus: Kus on intelligentsem publik — maal või linnas?

Asperos: Linnas on haritlasi rohkem, sellepärast on seal ka publik suurema intelligentisiga.

Pr. Gross: Haridus veel ei loe. Loomulikku, hingelist intelligenti on maal rohkem. Kumbel ei loe intelligenti juures üksi midagi.

Jalakas: Mõistuse intelligent, keha intelligent, hinge intelligent... Pole küsimuses üksikute kehaosade intelligent, vaid terve inimese.

Mitmed: Tuleks enne defineerida, mis intelligenti all täpselt mõista.

Niirman: Intelligent tuleb ladinakeelsest sõnast intelligentis, intelligentis, int...

Kõik: Ha-ha-ha-ha-ha-ha! (Kõteplagia!)!

Või kolmas küsimus: Kas võib tibia üürsa võtta või f. aus olma täiskasvanu? Umbes nii see oli.

Siin läks kõrgesuurmaks larmies, nii et ma ei jõudnud üksikuid tei jäljendoppida. Neid siis ei oli. Ainult ühe tähelepõrku tegin — ja see kaalub teiste puudumise üles. Nimelt ei talitud ses küsimuses preilid kuidagi sõna võtta, või kui võtsid, siis niisuguse näoga, et ei tea, kuidas ülla. Toetad sa alkoholi või ei? Süda ütleb jah, aga piinlik on jatz ütelda. Ouditoriumi ees. Mispärast nad pooldavad alkoholi? Vaadake, see on inimlikult arusaadav ja andestatav: kesse tuleb siis kosja piinapudeliga.

Tegevusringidele tööd.

Tööd oleks palju teha. Mõned räägivad keegi ei algatavat midagi, kuna kaasalööjaid olevat

küll. Noh, siis ma algatan siin ise mõnda, tulla-
gu muudkui kaasa.

Majanduspoliitika ringil sünniks orga-
niseerida lookrinn. Kas poleks maanoorte liikumi-
sele suureks reklaamiks, kui ka mõnikord Hitlerite
hääletamaskajajatele Balti jaamas vastuvõetav teha,
nuudid ja porrimid käes, nagu seda tegid Joo-
nase noorsotsid. Samataolisi ülesandeid võib elu
igapäev — lõõkub muudkui loogu!

Poliitmajanduse ringil oleks esialgu küll-
aladeks tööks eelpoolmainitud lookrinnale maada-
munade produtseerimine. Siin esineb ka ringide-
vahelise koostöö näide. Peale selle, kui veel aega
üle jääb, võiks selgitama asuda, mille jaoks
praeguse konjunktuuri juures kasulikult kannu
pidada, — liha või näha jaoks.

Näitemängu ring võiks korraldada känd-
mise demonstratsiooni. Peategelane, hobune, tu-
leks oma osaga loomutruult toimida. Kõrvaltge-
lane, kes adra käsipuud peas hoigeks, ristist
ka leiduks. Demonstratsioon, kui ta õnnestub,
aitaks mõnelgi maanoorel jutumängid eest ja
torka ära kaotada.

Muusika ja lauluringid koos võiksid lau-
lupeo ajaks oma esimesed hääled selgeks õppida.
Lähemaks mütängi ka laulupeo ajal vaha muude
hääle seega poitada pisut tähtsat maadäält.

Kirjanduse- ja kunsti ring ostku esime-
se nri. rahalise ülejäägi eest sõda ja lisagu
selle teise nri. sisule juure.

P. Jamm.

ARMUMÄNG SUVEGA LÜHIKE ANEUD.

Päikesest punetuu pileedevanik
magunopeerana kõrguste kaldal.
Kasferveest nõretur rohelistlik
väljade õlgadel seisfa ei molda:

libises paiguti õitseralt aasalt
paljastes nurvede nägusaid vorme,
tuksuvad nüüd mis värinaks, röösalt
pöörast nii anastus-meeletuid forme.

Saabund kord ometi leebemad iilid
hellalt masseerima tardunud pinda,
valutatult põiklesad puhanguiilid
pautama suviseis kuminais rinda.

Saagu nüüd päeva ja õhegi summa,
värvude sirinat arutut meodi.
Kleitugu õhtute väsinud kuma
vahuna-pehmesse hommikeri voodi.

Päikesest nõrkema joobugu lilled:
armumäng suvega lühike aetud! —
Sügisasadude õhmased sellid
peagi on surele luurajaks parandud.

Arno Meresmaa.

Kevad ja noorus.

Arkas midagi uimras teaduses, otsides vabas-
tunist hoidvaist rõõdineist. Terveine kõik, tuleb tea-
duse õitseag - kevad.

Ragu mingi salavaa suuril hakkab raba-
nema talve võimet alt maa. Oglane kuid tagajär-
jekas on võitlus. Ikka rohkem ja rohkem teus-
masti, lünevabu maaribu. Keskpäeval süüseb lugema-
tuid ojakesi, kandes endaga talve kangusisse ja
sügavusse. Päiksepaistelisile kohtadele ilmub noor
rohi ja ilmutad siin seal esimesed täbelikud lu-
mütlid. Puhkavad puude ja pöövaste pungad ja
ilmub siia sulgurmelisid kevadtaulikuid. Kõige üle
vaatoh aga rääritar ja ikka kõrgemale ning kõr-
gemale tõusev päike, meie kõikide ema.

Ka inimene elab läbi samasuguseid päevi
kui loodus, sest ta on ju üks selle osa. Teiste
hoolitsusest ja varjul seudame lapsejõele. Ei
näe siis silma siigise murepilvi, kõik särab laud
keraakullases hiilguses. Tähtleparematult nagu ke-
vadine loodusei soadusee vanemus ja suuremaks,
Suuri aateid ja unistusi kantakse rinnas ning
palju lootusi pannakse eelolevale etule. Oodatakse
aega, millal saaks astuda varasemate varju alt
iseoma ellu. Nii möödub kiiresti noorus, meie
eter flusaim aeg.

Kevad looduses ja inimese noorpõlv on väga lähedalt seotud. Põlemaid taimeme kui flusamaid ja veetlevamaid aegu. Ei leia looduses midagi kaunimat ja omapärasemat kui kevad. Suvi oma peavarate päevadega, sügis kuldkollaste põldude ja maahedate kuuilge-öödega, talv säravate lunnekeris-tallidega — kõik nad jäävad varju kevadise värs-kuse ja värviülluse ees. Need lugematud ärka-rad elud, kirevate lindude laul, puhkevad pun-gad — kõik misub tahtmatult kaasa ka inimese.

Kevad ja noorus ehivad end ikka kauneima-te looduseandidega. Võltsimatus, süütus, südamlirikus, muretus, see on omase noorusele. Noorata laps võib muuta päiksepaisteliseks vanematogi pilvised näod. Inimese kui looduse kevades avaldub suur jõuküllus. Võimsasti kohisedes voolab kevadvesi. Eelolevad takistused purustatakse vastupandamatult jõuga. Ja edasi, kaugete eesmärkide poole püüab noorus ega näe oma teel võitmatuid takis-tusi; tormiga tahetakse viia läbi nooruse karat-sused. Kuidas püüab kevadel kiiresti kasvada rohi, kuidas puhkeb teisega võidu püripuug ja üle öö tärkab mullapiinast kevadlilli! Lin-nud kiiresti hakkavad ehitama pesi. Ja ka noo-rus. Nooruseuimastuses unustatakse kõik paha ja jätetakse ainult unenduste ja vabaduse poo-le. Ning palju head võib viia läbi noorus-jõud. Talutatakse teda ainult õiges suunas! — Haridustões, noorsooliikumises ja paljus muus voi-vad saata paljugi korda edasipüüdjad, noored.

Kõige noorpõlve teed on kui nurgakiviks edaspidisele elule, sest noorte pärast on tulevik. Laulia ütleb: kiire on kaduma kevade. Seda on ta ka tõesti. Vaevalt jõuad pöörduda imetlemast esimesi õisi, kui juba kadunud kevad. Ainuke fuulepubang pillutab õisi, viikat kärbib värviikkad aasad. Ja sina ise alles nagu tuleksid mudilasea koduküla tänarast, kui märkamatuks oled sirgunud juba suureks.

Kaob loodusekevad, kaob ka elukevad. Sügisel närtsinud ja kuivanud taimede asemele kasvavad uuel kevadel uued. Elatanud raukade asemele täidavad nende lapsed ja lapselapsed. Kõik kordub igaveses ringkäigus. Ehk küll nooruseaeg on õige lühike, siiski on antud õnneks näha selle kestvusel õige mitut loodusekevadet. See asi-olu võimaldab meil mõista kevade sügavamast tähendusest. Igast loodusekevadest peaksime ammutama jõudu, et olla kogu eluaeg noor ja kanda kevadet südames.

Helmut Aasta

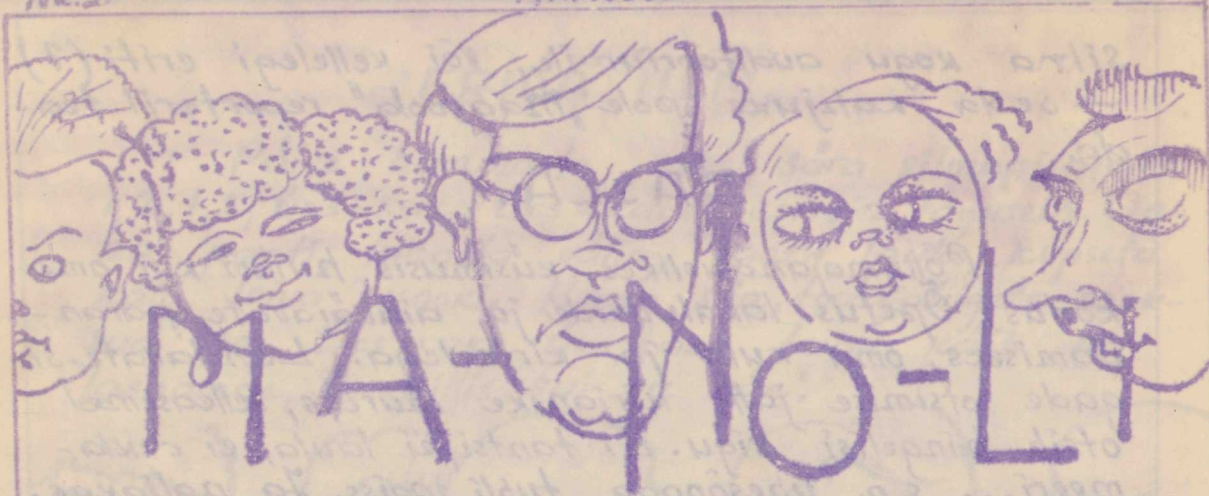
M. L. TALLINNA OSAKONNA ÜLES-
ANNE,

Tallinna osakonna algus, kuigi teisenimelise organisatsioonina, ulatub kaugemale kui seda on Maanoorte Liit, siiski tema ülesanne — koondada maanoori ja hoida neid linnastumast — on pu-

sinud ühesuguseks. Maanoorte Liidu asutamise
 moodustati neist juba varem koondunud noorist
 Tallinna osakond. Uue organisatsiooni liikmena
 on Tallinna osakond saanud lisaks veel palju suu-
 rema ja tähtsama ülesande — kujundada aja-
 tiselt linnasviibivaist maanoorist- õpiiasist linnas-
 viibimise ajal maanoorte- liikumise kaadrit, seltskond-
 liku töö juhte, kes tegutseksid maavaimus ning ses
 vaimus korandada oma võimisi ja oskusi loova-
 le tööle.

Jga algus öeldakse olevat raske, — nii on möö-
 dunud ka Tallinna osak. esimene hooaeg uue or-
 ganisatsiooni ülesannete rajamisel teatud raskus-
 tega. Ei mitte õpetuste ega manitsustega, nagu
 seda mõned organisatsioonid püüavad prakti-
 seerida, vaid isetegevusega. Noored ise oma töö
 ja tegevusega peavad leidma selle õige tee ees-
 märgi saavutamiseks. Juhst olla tähendab ise jõu-
 da eesmärgi suhts täielisele selgusele. Juhiks ei
 kõlba kunagi see, kes tahab elada ainult teiste
 ideil, ise reisse süvenematagi. Selline tegelane on
 nagu hüpnok: muudkui tõmba aga noorist. Ma-
 sutada haritud maanoorte võimeid maanoorte
 juhtide kasvatamisel, on suur ja mitte kerge üles-
 anne, mis seab arusega ka teise, mitte vähemtäht-
 sa ülesande — hoida maanoori linnastumast.

Loodan, et ajajooksul, kui kujunevad välja töö
 iseloom ja abinõud, leiavad mõlemad maanoorile
 nii tähtsad tegurid üheõõra tunnustamist ning
 teostamist.

ELLA VILLANDI.

Kuulsite, kuskil helises kelluke! Ei, see oli jutt, jutt heledast juukseturast, jutt otsatu pükki, täis õhkamismärke. See on päikesepaistene hetk, millal kuulene mesisi hääli öeldud sulavaid sõnu. Nagu lendaks vaablane lähi lahtise akna tuppa, ärutab ta sõnade lõpp kuulajad korräga reeratsusse.

Kes rääkis nii, kuhu ta jäi, kas ära läks? Oli Ella Villandi — ja seal ta tantsibki juuba kelmil silmaparil helkides.

TOLDMAAKER.

Kes ta on?

Eks seesama muusikant tehnikumist, kellel klaveritehnika eriti selge. Nii tuleb meile neid küpseid tantsuütlugusid, kus sinne asjaosaline on peaosaline. Mängides noeratavad kaks musta

Silma kogu auditooriumile, või kellelegi eriti (?)
— seda katjaks pole „Maasoola“ reporteril tea-
da.

AASLA.

Põllumajanduslikes küsimusis hullem kui oma
kodus. Õpetus lakaluukide ja aiaväivate paran-
damiseks, oma kulu ja kirjadega. Lendavate si-
gade otsimise jätt kirjarike naureks, selleasemel
otsib hingelisi signu. Ei tantsi, ei laula, ei dekla-
meerib... s.o. ühesõnaga tubli poiss. Ja naljakas.

PULK.

„Maailmama jõmmkärakas,“ ütles Jaak Joo-
ram.

Pulk deklameerib, tantsib, laulab ja...
Kõike kordamööda.

RUSS SERGIUS.

Venepärane nimi, ent läbi-läbi-läbi eesti poiss,
peategi saarlane ning kuulsate merisangarite ot-
sene järglane. Unustusse jätt esivanemate lahing-
relvad, asemele võtt kultuursemad — sulupea ja
pliiatsi. Eesti suurima ajakirja „Maasoola“ koos-
taja. Meie koosolekuid agar sõnaretaja. Räägite, et
kõnelemine tal veidi raskepärane. Eksite! See mur-
rak saaremaaline.

SUME.

Klaveril „Persia turg“. Kentmani tändor tume.
Manoli tuba teele. Toas mängib Sume.

FRIDA ULM.

Päike hammaste vahel, sära silmapisarat.
 1, 2, 1, 2, üks-kaks, üks-kaks, esisein, tagusein. An-
 na panti, lunasta välja, tantsi, laula, küpseta
 kala, lõika kooki. Kassa siin, toetajaliigete mak-
 sud sees. Üks, kaks, üks, kaks, tuiske käib üle
 lasnamäe, Sirkupillid suu on käe!

R. Jalakas.

Optimism aitab meid.

Kõikjal kõneldakse kriisist. Kõikjal kurdetak-
 se majanduslike raskuste üle. Paljude rada-
 noorte kodust võitlevad olemasolu eest. Sarnases
 olukorras tekib tahtmatult küsimus: kas on meil,
 noortel, veel mingeid väljavaateid tulevikus? Mil-
 liseid teid mööda pääsime me välja sellest
 ummikust?

Ajalugu näitab, et meie kodumaa mitta
esmasjärgselt ei ole selliselt raskusi. On olnud
suuremaidki tõkestusi, kümnekordselt raskemaid
surutsi. Neist on aga täbi jõutud, need on
võidetud ja purustatud.

Me, noored, ei lase end ka nüüd mur-
sta! Meil on meie püha pind, meie maa, mis
loodud kaitsma meid ja mis on võimsaks aia-
seks igale meie endavaldusele.

Oleme võtnud sulle, et meie kätte on
usaldatud suur ja püha ülesanne: raker-
dada musta maa pinda si-
gijus kodumaa teenistusse praeg-
u ja edaspidi. Me oleme alusmüüriks uuele
kasvatavale sugupõlvale, alusmüüriks, mis tugineb
tugevaimale põhjale — mustale mullale.

Me ei tunnista ajajärgu pessimismiga
eksisteerivaid raskusi. Me moodustame uue
ajajärgu, uue generatsioonid, sest me oleme või-
melised avaldama tervet eluroõmu.

Tahame luua rahale aluspõhjale uued
kodud, mis on väärikad meile. Tahame
elukoige näidata, et oleme täisvõimelised veel
püsti hoidma noorte vabast lippu!

KROONIKAT.

Näitemängu ringil on teoksil B. Kangermanni laulumängu „Mü meelen kultne kodukotus“ õppimine. Seda on kavatsus efekandmisele tuua oma külaliste ringis Tallinnas ning hiljem ka mõni väljasõit teha maale mõnele maasakonnale või muule sõbralikule organisatsioonile.

Muusikaringi tegevust takistab praegu peamiselt harjutusruumi puudumine. Asjatundlikis noori oma muusikariistadega oli kord koos juba tarviline arv. Mõne on mitmesugused takistused eemaldanud, kuid nende asemel saaks otsekohes üued, kui oleks võimalik harjutustega alata.

*

„MAASOOL“

Tänavu kevadel ilmub „Maasoola“ veel ainult üks number, nr. 3. Kuna koolide töö lõppemisega suurem osa meie liikmeskonnast maale siirdub, jääb ajakirja väljaandmiseks kohapeale alale liig väike kogu asjatundlikis.

„Maasool“ nr. 3 on kavatsatud välja anda rahkematheemaküljelisena kui serised. Sellest peaks saama sisukas mälestistekimp meie ühiskonnast kaasaarvamiseks suuks maale. Ago selle kavatsuse õnnestumiseks palub „Maasool“ südamest kõiki kaasa aidata oma kaastööga.

Koostaja.

KOOSTAJA MARKMIK.

Vabandada end kõigepealt mõnede süüde eest, mis annavad end kuidagi vabandada. Teissuguste puhul olen vait kui... seadusega rääkimast keelatud.

On harilikult viisiks, et paremaile, tähtsamatele ja asjakohasemaile antakse esikoht, nii peaks artikliga ja kirjatükkidega olema ka "Maasoolas." Kahjuks saab "Maasoola" paljundada vaid 2-4 lhek. laaral ja tööd tulevad ka ses järjekorras, kuidas nad kätte jõuavad. — Aga nüüd pean uue vabanduse kombineerima ka siinsamas öeldud sõnade peale, sest mõni autor, selle tükk eesotsas, võib korraga siit välja lugeda, et selle kohta polegi seal. — Ei, ma rääksin oma jutu sellepärast, et keegi lõpusolevaid töid ei kalduks hindama koha järele. Heldekene, ega's minu märkmed ometi need kõige halvamad märkmed pole, ehkki nad asetsevad päris viimsel leheküljel!

"Maasoola" leksikon "Ma-No-Li" ilmub autori nimeta, sellepärast et see on kollektiivne looming: ühed teevad tegusid, millest on kirjutada ja teised siis panevad need kirja. Ühustöö. "Maasool" ootab hinda kõigi kohta. Aga mitte enesest ise kirjutada!

